

Aan de Raad van de gemeente Eemnes
T.a.v. mevrouw A.H. de Graaf-Gerrits, griffier
Postbus 71
3755 ZH EEMNES

Datum: 26 mei 2021
Kenmerk: 2021
Onderwerp: Controle jaarrekening 2020

Geachte Raad,

U hebt ons opdracht gegeven om de jaarrekening van de gemeente Eemnes over het boekjaar 2020 te controleren. Zoals vastgelegd in de opdrachtbevestiging hebben wij de controlewerkzaamheden in twee fasen uitgevoerd. In het vierde kwartaal van 2020 hebben wij de interimcontrole uitgevoerd, met name gericht op de interne beheersing in de voor de accountantscontrole relevante (financieel administratieve) processen. Onze bevindingen hebben wij verwoord in onze managementletter van 11 maart 2021 bij de BEL Combinatie.

DE CONTROLE IS NOG NIET AFGEROND. U HEEFT IN DE JAARREKENING ALLE INFORMATIE NAAR DE STAND VAN 17 MEI 2021 VERWERKT. TEN AANZIEN VAN DE HBEL, DE GEMEENTE HILVERSUM (TOZO/BBZ) EN DE JEUGDHULPREGIO AMERSFOORT IS NOG GEEN VERANTWOORDINGSINFORMATIE ONTVANGEN. ONS OORDEEL EN ONZE BEVINDINGEN STAAN DUS NOG NIET VAST.

Dit accountantsverslag is als volgt ingedeeld:

1. De gemeente Eemnes en COVID-19
 2. De belangrijkste bevindingen in een oogopslag
 3. Het controleproces
 4. Kwaliteit van de interne beheersing
 5. Verslaggevingsregels nageleefd
 6. Resultaat en vermogenspositie
 7. Controlebevindingen jaarrekening 2020
 8. Verplichte rapportage onderdelen
 9. Afsluiting
- Bijlage: Verplichte rapportage inzake de SiSa-bijlage

Wij bedanken de organisatie voor de medewerking die we bij de uitvoering van onze werkzaamheden hebben gekregen. De controle op afstand maakt de onderlinge afstemming niet eenvoudig maar ondanks dat hebben we de controle bij u in huis op tijd voor de commissievergadering kunnen uitvoeren. We verwachten dat onze rapportage de Raad ondersteunt bij de oordeelsvorming omtrent de jaarrekening.

Tot slot van de inleiding maken wij u attent op een aantal formele aspecten rondom de bestuurlijke behandeling van de jaarstukken.

De bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken bestaat uit de volgende stappen: het college van Burgemeester en Wethouders behandelt in de betreffende vergadering de jaarstukken, met inbegrip van de jaarrekening, stelt de jaarstukken daarmee vervolgens op. Op dat moment ontstaan formeel de jaarstukken.

De gemeenteraad behandelt vervolgens de jaarstukken en stelt deze vast. Voor dat de gemeenteraad dat doet dienen de jaarstukken twee weken ter inzage te liggen. Mochten in de periode tot de vaststelling van de jaarrekening in de Raad omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, dan moet een dergelijke aanpassing nog worden gemaakt. Dat geldt ook in geval de jaarrekening om andere redenen gewijzigd wordt alvorens tot vaststelling wordt overgegaan. Wij verzoeken de gemeente in deze gevallen met ons in contact te treden om gezamenlijk de noodzakelijke vervolgstappen met u te bespreken.

OPENBAARMAKING

Bij de jaarstukken hoort de controleverklaring die zal worden gedateerd op 28 juni 2021. Wij voorzien één exemplaar van de controleverklaring van een originele handtekening. Dit exemplaar is ten behoeve van uw eigen archief en mag niet worden gepubliceerd. Het andere exemplaar van de controleverklaring is voorzien van de naam van onze accountantspraktijk en de naam van de accountant, echter zonder persoonlijke handtekening. Deze mag openbaar gemaakt worden.

Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan dat het afschrift van onze controleverklaring zonder persoonlijke handtekening, openbaar wordt gemaakt in de jaarrekening, mits de opgemaakte jaarrekening ongewijzigd blijft.

Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan tezamen met de volledige jaarstukken. Indien u deze jaarstukken en de controleverklaring opneemt op internet, dient u te waarborgen dat de jaarstukken in zijn geheel goed zijn afgescheiden van andere informatie op de internetsite. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat ("u verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarrekening").

Dit accountantsverslag brengen wij uit in een versie met en zonder handtekening. De versie zonder handtekening kan in het kader van de bestuurlijke behandeling worden verspreid. De versie met handtekening is alleen bestemd voor uw archief. Verspreiding daarvan is niet toegestaan.

Wij bedanken de organisatie voor de medewerking die we bij de uitvoering van onze werkzaamheden hebben gekregen. De controle op afstand maakt de onderlinge afstemming niet eenvoudig maar ondanks dat hebben we de controle bij u in huis op tijd voor de commissievergadering kunnen uitvoeren. We verwachten dat onze rapportage de Raad ondersteunt bij de oordeelsvorming omtrent de jaarrekening.

1. DE GEMEENTE EEMNES EN COVID-19

In de loop van de controle over het boekjaar 2019, in maart van 2020, ging Nederland op slot. Een belangrijk deel van het openbare leven kwam stil te liggen. Hoewel de eerste golf relatief kort duurde en sommigen de verwachting koesterden dat de coronapandemie als geheel van korte duur zou zijn, weten we inmiddels beter.

De tweede lockdown duurt inmiddels langer dan de eerste en de effecten voor mens en maatschappij zijn groot. De kerntaken van de gemeente Eemnes worden in wisselende mate geraakt door de pandemie en de lockdown. Er zijn zowel positieve als negatieve effecten op de lasten bijvoorbeeld door het wegvallen of uitstellen van activiteiten, maar ook extra steunmaatregelen voor instellingen, inwoners en ondernemers. Ook vallen sommige baten weg bijvoorbeeld de toeristenbelasting en bij leges voor paspoorten.

Wij ondersteunen dan ook het feit dat het college in de jaarstukken een onverplichte paragraaf over de gevolgen van de pandemie heeft opgenomen om de Raad, in aanvulling op de eerdere rapportages inzicht te geven in de gevolgen van deze pandemie voor de gemeente Eemnes.

Zowel op grond van nationale regelgeving als door uw eigen keuzes zijn er steunmaatregelen doorgevoerd voor ondernemers en instellingen in de gemeente. De wijze waarop de gemeente in contact staat met de stakeholders is anders dan onder normale omstandigheden. Werken op afstand werd ook in de gemeentelijke organisatie de norm en is dat nog steeds. Dat geldt ook voor de contacten met de accountant.

Daarbij hebben we ondervonden dat de communicatielijnen daardoor soms langer worden. Dat geldt ook voor uw eigen (beleids)processen, waarbij is gebleken dat de noodzakelijke andere werkwijzen hebben geleid tot vertraging bij de uitvoering van bestaande activiteiten en nieuwe initiatieven.

De steunmaatregelen voor 2020 en 2021 zorgen voor veel extra werk in het opzetten en uitvoeren ervan. Dit vraagt ook afstemming met uw maatschappelijke partners zoals medeoverheden, zorginstellingen en culturele instellingen. Ook komen enkele steunregelingen terug in de SiSa-bijlage waardoor deze, soms relatief veel, aandacht krijgen in termen van controle en verantwoording.

Daar waar bij veel bedrijven en instellingen COVID-19 inmiddels voor financiële problemen heeft gezorgd, of naar verwachting zal zorgen, is het risico op discontinuïteit bij u niet aanwezig. U bent op grond van de rechtsvorm immers verzekerd van uw financiering, omdat het Rijk de facto garant staat voor eventuele tekorten. Ook de ontwikkelingen ten aanzien van de pandemie hebben als gevolg van het vorenstaande geen effect op uw continuïteit of de activiteiten die u uitvoert.

Wij tekenen daarbij wel aan dat de pandemie in het algemeen, en de economische en sociale schade in het bijzonder, er voor kan zorgen dat het maatschappelijk herstel nog jaren duurt. Wij onderschrijven daarom de kanttekening in het voorwoord dat het nu moeilijk in te schatten is wat de impact van de pandemie voor 2021 en verder zal zijn.

2. DE BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN IN ÉÉN OOGOPSLAG

Onderwerp	Bevindingen
Ons oordeel over de jaarrekening	Wij verstrekken bij de jaarrekening 2020 van de gemeente Eemnes een goedkeurend oordeel met betrekking tot de getrouwheid van de door het college van burgemeester en wethouders opgestelde jaarrekening. Dit oordeel betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de omvang en de samenstelling van de baten en lasten over 2020 alsmede van de activa en passiva per 31 december 2020. Dat geldt ook voor ons oordeel over het aspect rechtmatigheid. Ook hiervoor geven wij een goedkeurend oordeel. Dit oordeel houdt in dat de baten, lasten en balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met relevante wet- en regelgeving en verordeningen.
Verslaggeving en WNT	Wij hebben vastgesteld dat de jaarrekening overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is opgesteld. Tevens is voldaan aan de WNT. Wij hebben verder geconcludeerd dat de overige informatie die in de jaarstukken is opgenomen niet inconsistent is met de informatie in de jaarrekening en de door ons verkregen controle-informatie.
SISA-bijlage	Wij hebben de SiSa-bijlage gecontroleerd met inachtneming van de Nota Verwachtingen Accountantscontrole die hierover regels bevat. TOZO/BBZ NOG OPENSTAAND.
Controleverschillen	In hoofdstuk 8 gaan we in op de geconstateerde controleverschillen die niet in de jaarstukken zijn gecorrigeerd. Het totaalbedrag aan controleverschillen voor getrouwheid blijft binnen de daarvoor geldende tolerantie van 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves voor fouten en 3% voor onzekerheden.
Kwaliteit van de interne beheersing	Wij hebben tijdens de controle geen significante gebreken in de administratieve organisatie of interne beheersing aangetroffen die relevant zijn om te komen tot een oordeel omtrent de jaarrekening.
Dataveiligheid en IT	In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening geen materiële bevindingen betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken.

Onderwerp	Bevindingen
Belangrijke schattingen in de jaarrekening	Om de jaarrekening te kunnen opstellen is het voor het college noodzakelijk om schattingen te maken en oordelen te verwerken over toekomstige gebeurtenissen. Inherent aan het maken van schattingen is dat de uiteindelijke uitkomsten kunnen afwijken. De belangrijke schattingen die in de jaarrekening van de gemeente Eemnes zijn opgenomen hebben betrekking op de waardering van financiële vaste activa, de waardering van gronden en de inschatting van de omvang van verplichtingen in de vorm van voorzieningen en overlopende passiva. Wij aanvaarden in materiële zin de gekozen methoden die voor de schattingen zijn gehanteerd.
Signalen van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik	Tijdens de controle hebben we op diverse momenten met alle voor ons relevante geledingen in de organisatie van gedachten gewisseld over eventuele fraudegevallen, fraudesignalen en de kwaliteit van de interne beheersing op dit onderwerp. Wij hebben tijdens de controle geen aanwijzingen verkregen van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik binnen de gemeente Eemnes over het boekjaar 2020. Het college heeft aan ons bevestigd dat in de organisatie geen gevallen gemeld zijn.
Resultaat 2020 en vermogenspositie	De gemeente Eemnes heeft over 2020 een negatief resultaat behaald van € 1,86 miljoen. Dit resultaat is de optelsom van een totaalbedrag aan gerealiseerde lasten van € 27,4 miljoen en € 24,7 miljoen aan gerealiseerde baten. Het negatieve saldo van € 2,7 miljoen is het verschil in de vermogenspositie tussen eind 2019 en eind 2020. Het eigen vermogen van de gemeente Eemnes is over het afgelopen jaar dus opnieuw lager geworden. De Raad heeft echter vooraf goedgekeurd dat bedragen aan de reserves onttrokken mochten worden en van dat bedrag is per saldo € 0,87 miljoen gerealiseerd. In totaal komt het resultaat na mutaties in de reserves uit op een tekort van € 1,86 miljoen.
Paragraaf Weerstandsvermogen	Een verplicht onderdeel van de jaarstukken is de paragraaf Weerstandsvermogen. Hierin concludeert u dat het benodigde weerstandsvermogen voor de gemeente Eemnes € 1,6 miljoen bedraagt. De verhouding tussen de benodigde middelen en de weerstandscapaciteit is gedaald tot 1,22. Dat is binnen uw eigen bandbreedte, maar zakt richting de ondergrens. Daarbij vinden we, net als vorig jaar dat u op onderdelen optimistisch bent over de risico's omdat sommige bedragen lager zijn dan de feitelijke afwijking in recente jaren.

3. HET CONTROLEPROCES

Het reguliere controleproces bestaat uit twee fasen, een interimcontrole gericht op de voor de accountantscontrole relevante administratieve processen en de eindejaarscontrole op de opgestelde jaarrekening.

In de interimcontrole richten we ons primair op de wijze waarop processen zijn ingericht en interne beheersingsmaatregelen zijn opgenomen die de belangrijkste risico's in de betreffende processen moeten afdekken. Door een combinatie van interviews, procescontroles en detailwaarnemingen beoordelen wij opzet, bestaan en werking van deze interne beheersingsmaatregelen en stellen wij vast dat deze bijdragen aan het tot stand komen van betrouwbare verantwoordingsinformatie. Onze bevindingen hebben wij verwoord in onze managementletter van 11 maart 2021.

Bij de jaarrekeningcontrole richten we ons meer op de cijfers en onderzoeken wij of de jaarrekening, zoals die aan de gemeenteraad is verstrekt, deugdelijk is opgesteld en onderbouwd, dat de inrichting en presentatie voldoen aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), dat de waarderingsgrondslagen correct zijn toegepast en de toelichtingen adequaat en volledig zijn.

Ook hebben wij onderzocht of de informatie in de programmaverantwoording en de paragrafen niet strijdig is met het beeld van de jaarrekening. Ten slotte is onderzocht of de baten, de lasten en de balansmutaties rechtmatig zijn, inclusief het opnemen van de vereiste gegevens inzake de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (WNT). Bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden zijn de algemeen geldende "Controle en overige standaarden (COS)" van de NBA (Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants), het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, de kadernota rechtmatigheid, het controleprotocol WNT en de verordeningen van de gemeente Eemnes leidend.

In dit accountantsverslag gaan wij in op de bevindingen ten aanzien van de controle van de jaarrekening. Dit accountantsverslag en onze bevindingen daarbij zijn mede bedoeld om de Raad te ondersteunen in haar controlerende taak.

4. KWALITEIT VAN DE INTERNE BEHEERSING

Onze interimcontrole voeren we uit om een beeld te krijgen van de, voor de accountantscontrole relevante processen en de daarin opgenomen interne beheersmaatregelen. We doen geen uitspraken over de effectiviteit van dit stelsel anders dan voor het doen van de controle van de jaarrekening.

De interne beheersing binnen een organisatie staat ten dienste van het realiseren van het voorgenomen beleid. Een adequate interne beheersing is van belang voor de adequate sturing van de organisatie en het kunnen afleggen van betrouwbare verantwoordingsinformatie. Met die uitgangspunten in het achterhoofd hebben wij in het najaar van 2020 de interimcontrole uitgevoerd.

Evenals over voorgaande jaren hebben wij in de interimcontrole vastgesteld dat de in dit verband binnen de BEL Combinatie de gemaakte proces en procedureafspraken voldoen aan de basiseisen die daaraan mogen worden gesteld. Er is een mix aan controlemaatregelen gedefinieerd, zowel binnen de processen als over de processen heen.

De aandachtspunten die we in de managementletter hebben benoemd betroffen het versterken van de controles op de volledigheid van opbrengsten, de waaronder belastingen, aandacht voor prestatielevering, het sociaal domein en de geautomatiseerde systemen. Tevens hebben wij melding gemaakt van lopende verbeteringen in het inkoopproces, met name ten aanzien van het borgen van

de naleving van de Europese aanbestedingsregels. Deze onderwerpen komen voor zover nodig terug in dit verslag.
De jaarrekeningcontrole heeft de hoofdconclusie inzake de interne beheersing onveranderd gelaten.

5. VERSLAGGEVINGSREGELS NAGELEEFD

De jaarstukken 2020 van de gemeente Eemnes voldoen aan de formele uitgangspunten van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). Er wordt inhoudelijk verslag gedaan over de uitvoering van beleid en de financiële uitkomsten en aandachtspunten in het verslagjaar. Wij hebben ten aanzien van de inhoud van de jaarstukken in relatie tot de verslaggevingsregels geen significante tekortkomingen geconstateerd met betrekking tot de presentatie van de cijfers. Het jaarverslag en de overige informatie die in de jaarstukken is opgenomen, voldoen aan de eisen van het BBV en zijn in materiele zin verenigbaar met de informatie in de jaarrekening en de door ons verkregen controle-informatie.

6. RESULTAAT EN VERMOGENSPOSITIE

6.1 Resultaat

Het jaar 2020 is in allerlei opzichten een bijzonder jaar door de COVID-19 pandemie. Het uitstellen, afstellen en aanpassing van activiteiten in de maatschappij, maar ook het ondersteunen van inwoners, instellingen en ondernemers, leidt meer dan normaal tot afwijkingen in uw jaarrekening. Wij gaan de analyse die in de jaarstukken is opgenomen niet overdoen en beperken ons tot de hoofdlijnen.

De gemeente Eemnes heeft het boekjaar 2020 afgesloten met een negatief resultaat van € 1,7 miljoen terwijl in de begroting geen significant tekort is opgenomen. In de jaarrekening is op programmaniveau een samenvatting gegeven van de realisatie over 2020 ten opzichte van gewijzigde begroting. Voor een gedetailleerde analyse verwijzen wij naar de toelichting in de jaarstukken.

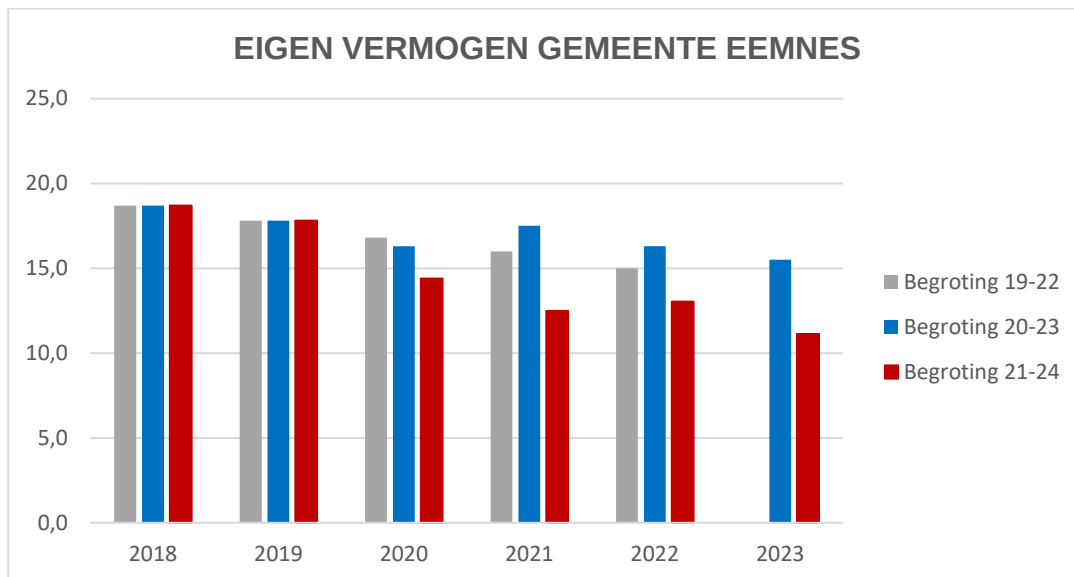
6.2 Kostenontwikkeling sociaal domein

Ook dit jaar is de kostenontwikkeling in het sociaal domein een zorgpunt. De programma's Opgroeien in Eemnes en Sociale Samenhang laten over 2020 een tekort zien van € 1,0 miljoen. Ten opzichte van 2019 is in de jeugdzorg sprake van een kostenstijging van 18% terwijl de Wmo 21% duurder wordt.

AANVULLING VOLGT EVENTUEEL NA ONTVANGST VERANTWOORDING REGIO, JHRA EN VERANTWOORDING TOZO HILVERSUM

6.3 Vermogenspositie verder onder druk

De ontwikkeling in het eigen vermogen van de gemeente Eemnes kan als volgt worden weergegeven:

In het accountantsverslag van vorig jaar was een vergelijkbaar overzicht opgenomen, waarbij de tendens in het vermogen ongeveer gelijk was. De afname van het eigen vermogen is in 2019 en 2020 sneller gegaan dan gepland en daardoor is de financiële positie van de gemeente Eemnes verder verslechterd.

Afgezien van de geraamde incidentele baten in 2021 uit de grondexploitatie, is de komende jaren het resultaat gemiddeld twee miljoen per jaar negatief, waar dat vorig jaar nog de helft was.

Het eigen vermogen eind 2022 koerst nu richting een bedrag € 13,0 miljoen, terwijl u twee jaar geleden nog rekende op € 2,0 miljoen meer. Ook is er in uw meerjarenbegroting niet langer sprake van evenwicht in 2024.

Het resultaat over 2020 leidt ertoe dat het college u voorstelt een uitname te doen uit de reserve kapitaallasten om te voorkomen dat de algemene reserve onder nul uitkomt. Dat geeft aan dat de financiële ruimte op is. De kadernota Ombuiging koerste op een algemene reserve van € 3,4 miljoen in 2024. Door het resultaat over 2020 zal dit ongeveer € 2,4 miljoen worden.

De solvabiliteit is gedaald van 26% naar 19%. Dat is lager dan de ondergrens uit de VNG stresstest die deze grens op 20% stelt. Met de tekorten in de komende jaren staat de financiële positie van de gemeente Eemnes nog altijd onder druk, al heeft de Raad zich eind 2020 wel over verschillende ombuigingen uitgesproken.

De effecten van de corona-crisis, de herverdeling van het gemeentefonds en de oplopende kosten in het sociaal domein komen hier nog bij als extra onzekerheid of druk op de begroting.

7. CONTROLEBEVINDINGEN JAARREKENING 2020

7.1 Sociaal domein

7.1.1 Sociale Verzekeringsbank

De SVB heeft nog steeds geen goedkeurend oordeel bij haar verantwoording van de bestedingen van de PGB's. De verwachting is ook niet dat dat op korte termijn wel zal gebeuren. Ook de invoering van het nieuwe systeem gaat hierin volgens de SVB geen verandering brengen. De huidige foutpercentages die leiden tot een verklaring met beperking voor zowel de jeugdwet als de wmo, dalen niet meer.

Ook voert SVB geen eigen werkzaamheden uit om de prestatielevering vast te stellen, waardoor gemeenten voor de keuze blijven staan zelf al dan niet in dit verantwoordingsgat te springen. De gemeente Eemnes, of liever de HBEL namens u, heeft dit ook over 2020 gedaan en daaruit komen geen bijzonderheden naar voren. Ondanks een kleine toename van de lasten is de foutfractie die uiteindelijk overblijft lager dan onze rapporteringsdrempel.

7.1.2 Wmo en Jeugdwet vooral via de Regio Gooi en Vechtstreek uitgevoerd

De gemeente Eemnes werkt voor inkoop van maatwerkvoorzieningen voor de wmo en jeugdwet, leerlingvervoer en wmo taxi samen met de andere gemeenten in de Regio Gooi en Vechtstreek. De Regio legt aan de gemeenten via een apart kostenoverzicht verantwoording af over de gemaakte kosten.

Uit de controle bij de Regio komen een aantal fouten en onzekerheden naar voren.

Het niet ontvangen van verantwoordingsinformatie van aanbieders is een terugkerende oorzaak maar de omvang ervan is wel lager dan vorig jaar. Daarnaast voert de Regio tal van controles uit op de ontvangen informatie, analyseert ze klachteninformatie en voert gesprekken met aanbieders. Bij deze controles constateert de Regio soms dat aanbieders fouten maken in de verantwoording. Deze fouten leiden soms tot onzekerheid over het al dan niet terecht declareren van kosten en soms tot fouten in de gedeclareerde bedragen.

De onzekerheden en fouten die blijken uit de Regio-verantwoording zijn opgenomen in de tabel in paragraaf 8.2.

OPENSTAAND

7.1.3 Uitvoering Jeugdwet gemeente Amersfoort

De uitvoering van de Jeugdwet voor de gemeente Eemnes vindt plaats via de gemeente Amersfoort als centrumgemeente. Ook de gemeente Amersfoort verantwoordt zich jaarlijks via een financiële opgave voorzien van een accountantsoordeel.

Ook deze verantwoording leidt in beperkte mate tot controleverschillen omdat ook hier in de jaarrekening van Eemnes met voorlopige cijfers is gewerkt. De systematiek in de jeugdzorg, waarbij onderhanden werk een belangrijkere rol speelt dan in de wmo en het feit dat de gemeente Amersfoort relatief vroeg een prognose afgeeft, zorgen voor afrekenverschillen.

OPENSTAAND

7.2 Winstneming grondexploitatie Zuidpolder opnieuw te voorzichtig

De ontwikkeling van de Zuidpolder en het bedrijventerrein liggen op schema als het gaat om de verkoop van kavels. Een deel van de verkoop is onder optie en u geeft aan dat hiermee een onzekerheid resteert van 5 procent in de eindwaarde van de grondexploitatie.

De verslaggevingsregels geven aan dat met een dergelijke onzekerheid alleen rekening mag worden

gehouden indien er sprake is van projectgebonden risico's. Nu er geen aanwijzingen zijn dat de ontbindende voorwaarden zullen worden ingeroepen zie we geen aanleiding voor deze aanpassing in de eindwaarde. Daardoor is de winstneming zowel in 2019 als in 2020 naar rato van de voortgang van het project te laag geraamd. Om die reden merken wij dit aan als een controleverschil voor getrouwheid. Het gaat om een bedrag van € 92.000. Vorig jaar bedroeg deze post € 79.000.

7.3 TOZO-uitvoering belegd bij Hilversum

Een van de steunmaatregelen van het Rijk om de effecten van de lockdowns te compenseren is de TOZO-regeling. Deze regeling is met name gericht op het ondersteunen van kleine zelfstandigen. De regeling bestaat uit een regeling voor inkomensondersteuning en een faciliteit voor bedrijfskredieten. De gemeente Hilversum voert deze regeling voor u uit, maar de gemeente Eemnes blijft hiervoor wel zelf verantwoordelijk.

Het Rijk heeft in de loop van het jaar de regeling steeds verlengd en de uitvoeringseisen aangepast. In de managementletter hebben we al gewaarschuwd voor de gevolgen voor de controle omdat de toetsingskaders voor accountants pas laat duidelijk zijn geworden. In de nota verwachtingen accountantscontrole van het ministerie van BZK, die in de uiteindelijke definitieve vorm is gepubliceerd in april 2021 is het controlekader voor deze regeling opgenomen. Belangrijke eis aan gemeenten is dat de signalen van het landelijke Inlichtingenbureau over mogelijke fouten en/of fraude bij de ontvangers van de bijdrage, door gemeenten serieus worden onderzocht. Dat kan, mede als gevolg van het de hoeveelheid signalen enerzijds en het laat bekend worden van de eisen anderzijds, niet geheel zijn beslag krijgen voor het afronden van de gemeentelijke jaarrekening, zodat ook de komende jaren de gemeente nog volop aan de slag zal zijn met de opvolging van deze signalen.

De gemeente Eemnes heeft de werkzaamheden inzake TOZO uitbesteed aan centrumgemeente Hilversum. Wij hebben vanuit de accountantscontrole bij de centrumgemeente begrepen dat de procedures wat betreft het toekennen van de uitkeringen en het opvolgen van -signalen van het Inlichtingenbureau in opzet adequaat zijn. De procedures worden conform het controleplan in 2021 uitgevoerd. Wij zullen daarom in het controlejaar 2021 kennisnemen van het bestaan en de werking van deze procedures. Belangrijk om te benadrukken is dat de gemeente zelf verantwoordelijk blijft voor het rechtmatig verstrekken van de TOZO-uitkeringen en dat er voldoende opvolging moet zijn en blijven omtrent de IB-signalen. Wij gaan er in dit verband van uit dat de gemeente Eemnes door de uitbesteding van de uitvoering van de TOZO aan de gemeente Hilversum bedoeld heeft het M&O-beleid en de opvolging van de signalen van het Inlichtingenbureau als "eigen" normering over te nemen. Wij hebben het college geadviseerd dit in 2021 dit kader samen met Hilversum verder uit te werken en dit als beleidsdocument aan te bieden aan de Raad.

Daarnaast vragen we aandacht voor de verantwoording van de TOZO in de jaarrekening. De bedrijfskredieten dienen in een periode van maximaal 3,5 jaar te worden terugbetaald. Net als in andere situaties dat vorderingen ontstaan op cliënten die een beroep op de participatiewet is er een gereede kans dat terugbetaling niet of niet volledig plaatsvindt. Een actieve monitoring op het betaalgedrag en inschatting van invorderingskansen horen daarbij, maar is nu nog niet ingeregeld. U heeft overigens deze vorderingen geclassificeerd als kortlopend. Dat betekent dat u verwacht dat de vorderingen binnen een jaar zullen worden voldaan. Wij waarderen uw optimisme op dit punt, maar verwachten dat uit uw analyse zal blijken dat de terugbetalingstermijn langer zal zijn. Dit zal dan in de jaarrekening 2021 tot een wijziging in de presentatie moeten leiden, maar dat heeft geen gevolgen voor het vermogen of het resultaat.

DEFINITIEVE UITKOMSTEN TOZO ZIJN NOG NIET BEKEND, MOGELIJK VOLGEN HIERUIT NOG RECHTMATIGHEIDSFOUTEN.

7.4 Opbrengsten heffingen, belastingen en leges leidt tot onzekerheid

Zoals bekend is de proceskwaliteit binnen het Team Heffen en Waarderen al enkele jaren dusdanig wisselend dat vanuit accountantsperspectief we niet op de interne beheersing in dit proces kunnen steunen. Om die reden hebben we, net als over 2019, de organisatie gevraagd om zowel ten opzichte van 2019 als ten opzichte van de begroting een analyse te maken van de opbrengsten, rekening houdend met factoren zoals de wijzigingen in het tarief, de waardeontwikkeling van het vastgoed, de samenstelling van huishoudens en het aantal objecten binnen de gemeente. De aangeleverde basisinformatie die ten grondslag lag aan de begroting van Eemnes hebben we vergeleken met de uitkomsten en voor een belangrijk deel verklaringen kunnen verkrijgen over de afwijkingen. Dat geldt alleen niet voor een resterende verschil ten aanzien van de volledigheid van de opbrengsten rioolrecht. Daarvoor wegen we een onzekerheid van € 14.000 meer in ons oordeel. Daarnaast is sprake van een administratief verschil van € 24.000.

Daarnaast zijn er in de heffing van de leges voor de omgevingsvergunningen verschillen geconstateerd tussen de financiële administratie en de vergunningsadministratie. Dit verschil bedraagt € 23.000.

7.5 Begrotingsrechtmatigheid

Het stelsel van begroten en de bewaking hiervan moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de (gewijzigde) begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan de gemeenteraad, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen.

Wij hebben vastgesteld dat de totale lasten van de gemeente Eemnes op de programma's de gewijzigde begroting 2020 met € 1,5 miljoen hebben overschreden. Deze overschrijdingen zitten in totaal op zeven van de elf programma's. Het betreffen kleinere overschrijdingen op de programma's Bestuur, Publiek, Sport en Ruimtelijke Ordening, maar vooral op de programma's Werk en Inkomen, Sociale Samenhang en Opgroeien in Eemnes.

Bij Werk en Inkomen zijn de lasten met ruim € 1,5 miljoen overschreden door de TOZO. De overschrijdingen bij de andere programma's zijn meer het gevolg van de opneemregelingen in de Wmo en Jeugdwet.

In het kader van de autorisatie van de Raad, zeker bij bedragen van deze omvang, vinden wij het wenselijk dat de Raad tijdig besluit over deze aanpassing in de begroting. Dat dat niet is gebeurd staat op gespannen voet met het beoordelingskader in de kadernota rechtmatigheid. Op basis van de voorschotten was voor de TOZO immers een indicatie te geven van de lasten, op basis van het voorschot. Indien wij zouden vaststellen dat sprake is van het bewust niet in procedure brengen van een begrotingswijziging, terwijl de lasten wel bekend waren, moet dit worden meegewogen in het accountantsoordeel.

Er is echter ook sprake van direct gerelateerde baten. De kadernota geeft aan dat in een dergelijk geval geen weging hoeft te worden gegeven aan een lastenoverschrijding. Wij adviseren u ten eerste de analyse in het hoofdstuk Begrotings- en kredietoverschrijdingen nadrukkelijker toe te spitsen op de lasten in het programma in plaats van het saldo van het programma en daarnaast actiever wijzigingen in programma's en taken te verwerken in de begroting.

Gezien de aard van deze overschrijdingen kunnen wij ons vinden in de opvatting van het college dat deze passen binnen de kaders die door de Raad zijn gesteld. Omdat deze overschrijdingen voldoende zijn toegelicht en geduid hoeven wij deze overschrijdingen uiteindelijk niet mee te wegen in ons accountantsoordeel.

7.6 Schattingen in de jaarrekening consistent verwerkt

Bij het opmaken van een jaarrekening is het noodzakelijk dat het college schattingen en oordelen toepast om te komen tot betrouwbare cijfers. Niet zelden worden schattingen niet als zodanig onderkend, omdat ze vast onderdeel van het administratieve proces zijn. Daarbij hoort dat schattingen uiteen kunnen lopen vanwege het deels subjectieve karakter en de beschikbare informatie. Om die reden zijn schattingen meer dan gemiddeld vatbaar voor beïnvloeding door het management of door derden en daardoor hechten we nog meer dan bij andere jaarrekeningposten aan een gedegen onderbouwing van de schattingen. In onze controle besteden wij daarom nadrukkelijk aandacht aan deze schattingen. De belangrijkste schattingen in uw jaarrekening betreffen de waardering van materiele vaste activa, financiële vaste activa, voorraden (grondexploitatie), vorderingen en overlopende activa alsmede het inschatten van de noodzaak en de hoogte van voorzieningen en de waardering van verplichtingen. Tijdens onze werkzaamheden hebben wij geen tekortkomingen aangetroffen in de schattingsmethoden.

7.7 Subsidies: vaststellingsproces onderweg, coulance toegepast

Ten aanzien van gesubsidieerde instellingen is 2020 te beschouwen als een bijzonder jaar als gevolg van de coronapandemie. De maatregelen van de overheid, inclusief twee lockdowns in het boekjaar hebben ertoe geleid dat veel instellingen de activiteiten niet, in mindere mate of anders, of hebben moeten uitvoeren. Vanuit maatschappelijk belang wordt hier door de centrale en decentrale overheden in Nederland coulant mee omgegaan.

De gemeente Eemnes heeft een beleidskader geformuleerd hoe in het vaststellingsproces in 2021 omgegaan kan worden met het toetsen op de levering van de tegenprestatie die tegen over de subsidie staat. Het college toont daarin enige coulance en daar is de Raad op verschillende momenten ook over geïnformeerd.

Wij hebben ten aanzien van de subsidievaststelling over 2020 nog geen bevindingen, behoudens de constatering dat uiteraard nog niet alle subsidies op het moment van het opmaken van de gemeentelijke jaarstukken zijn vastgesteld. Dat is niet anders dan andere jaren maar wij hebben geen signalen ontvangen die duiden op substantiële kortingen op subsidies, substantiële overschotten of substantiële aanvullende tekorten bij de belangrijkste partijen binnen de gemeente Eemnes.

7.8 Beheerplannen actualiseren

Net als vorig jaar vragen wij aandacht voor de beheerplannen. In de begroting neemt u jaarlijks bedragen op voor het onderhoud aan wegen, verlichting, riolering, openbaar groen en gebouwen. Om achterstanden te voorkomen en het beheer te optimaliseren is het hebben van actuele beheerplannen belangrijk. Daarmee kunt u budgetten goed inschatten en werkzaamheden op elkaar afstemmen. Wij herhalen ons advies om de beheerplannen te actualiseren.

7.9 Renterisiconorm, kasgeldlimiet en schatkistbankieren

De renterisiconorm en de kasgeldlimiet zijn voorschriften vanuit het Rijk om te voorkomen dat decentrale overheden niet bovenmatig gevoelig worden voor schommelingen in de rentestand. Om die reden moet de kortlopende financiering niet te hoog oplopen (kasgeldlimiet) en dient herfinanciering stapsgewijs plaats te vinden. Omdat kortlopende financiering goedkoper is, is het financieel aantrekkelijk om kortlopende schuld aan te houden.

Als decentrale overheden geld over hebben, dient dit boven een bepaalde drempel te worden aangehouden bij het Rijk. Dit schatkistbankieren is sinds een aantal jaren verplicht. Aan deze norm heeft u in 2020 voldaan. Dat geldt dit jaar ook voor de renterisiconorm. Deze laatste norm heeft u in 2019 wel overschreden.

De drie genoemde normen zijn formeel onderdeel van het toetsingskader voor rechtmatigheid voor de accountant. We moeten op grond van de kadernota rechtmatigheid aan de Raad eventuele overschrijdingen van deze normen melden. Dit heeft echter geen effect op ons accountantsoordeel.

8. VERPLICHTE RAPPORTAGE ONDERDELEN

Op grond van de verslaggevingsregels, de voorschriften die het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties uitvaardigt, alsmede de beroepsregels van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) zijn een aantal rapportage onderdelen verplicht. In dit deel van het accountantsverslag hebben we deze opgenomen.

8.1 Controletoleranties en diepgang van de controle

Controletolerantie is de term waarmee accountants aanduiden met welke precisie de controle wordt uitgevoerd. De maximumnormen die hiervoor gelden zijn opgenomen in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado). De gemeenteraad heeft de mogelijkheid deze normen neerwaarts bij te stellen maar daar heeft u geen gebruik van gemaakt. Het is overigens ook niet gebruikelijk dat wel te doen.

Het wettelijk maximum bedraagt 1% van de lasten voor fouten respectievelijk 3% van de lasten voor onzekerheden. Toevoegingen aan reserves worden in dit kader ook als lasten beschouwd.

Uw lastentotaal over 2020 bedraagt, inclusief toevoegingen aan reserves, afgerond € 28,3 miljoen.

Goedkeuringstoleranties	Grondslag	Bedrag (afgerond)
Fouten	1% van de totale lasten	€ 283.000
Onzekerheden	3% van de totale lasten	€ 849.000

De rapporteringstolerantie heeft het karakter van een afspraak waarboven wij controleverschillen aan u rapporteren. Op grond van onze eigen vaktechnische regels rapporteren wij afwijkingen van meer dan 5% van de goedkeuringstolerantie. Op basis van deze tabel komt de rapporteringstolerantie uit op € 14.000, uw eigen grens ligt echter lager en dus hanteren we de door u vastgestelde grens van € 5.000. Dit bedrag geldt zowel voor controleverschillen met betrekking tot getrouwheid als rechtmatigheid.

8.2 Overzicht van niet-gecorrigeerde controleverschillen

In onderstaand overzicht hebben we de samenvatting opgenomen van de geconstateerde controleverschillen die niet gecorrigeerd zijn. Daarbij is het belangrijk te onderkennen dat bij rechtmatigheidsfouten herstel doorgaans niet mogelijk is, omdat de betreffende handeling niet ongedaan gemaakt kan worden.

Ook is het zo dat alle verschillen en onzekerheden met betrekking tot de getrouwheid, ook in het oordeel over rechtmatigheid meetellen, omdat op dit punt de verslaggevingsregels niet zijn gevolgd. Dientengevolge is het onze ervaring dat de grenzen bij rechtmatigheid sneller overschreden worden dan bij getrouwheid.

Niet gecorrigeerde controleverschillen (fouten en onzekerheden) in euro	Bedrag	Invloed eigen vermogen ultimo jaar	Invloed resultaat
Bij de uitvoering van de Wmo bij de Regio Gooi en Vechtstreek zijn fouten ontdekt in de verantwoording. Het genoemde bedrag is het aandeel van de gemeente Eemnes hierin (zie paragraaf X.X).	OPENSTAAND		
De hoogte van de financiële verantwoording van de Regio wijkt af. Vanwege het tijdstip van aanlevering is deze niet meer in de jaarrekening verwerkt.	OPENSTAAND		
Bij de uitvoering van de Jeugdwet bij de Jeugdhulpregio Amersfoort zijn fouten ontdekt in de verantwoording.	OPENSTAAND		
Totaal verschillen getrouwheid			
Bij de uitvoering van de Wmo bij de Regio Gooi en Vechtstreek is onvoldoende controle informatie ontvangen over de juistheid, volledigheid en rechtmatigheid van de verleende zorg door ontbrekende informatie van een aantal zorgaanbieders. Het genoemde bedrag is het aandeel van Eemnes in de ontbrekende informatie (zie paragraaf X.X).	OPENSTAAND		
Bij de uitvoering van de Jeugdwet bij de Jeugdhulpregio Amersfoort is onvoldoende controle informatie ontvangen over de juistheid, volledigheid en rechtmatigheid van de verleende zorg door ontbrekende informatie van een aantal zorgaanbieders. Het genoemde bedrag is het aandeel van Eemnes in de ontbrekende informatie (zie paragraaf X.X).	OPENSTAAND		
Onzekerheid in de verantwoording leges (zie paragraaf 7.4)	€ 23.000	€ 23.000	€ 23.000
Onzekerheden in de verantwoording belastingen (zie paragraaf 7.4)	€ 38.000	€ 38.000	€ 38.000
De winstneming in de grondexploitatie is te voorzichtig (zie paragraaf 7.2).	€ 92.000	€ 92.000	€ 13.000
Totaal onzekerheden getrouwheid			

Getrouwheidsfouten zijn ook rechtmatigheidsfouten	OPENSTAAND		
Totaal rechtmatigheidsfouten	OPENSTAAND	NVT	NVT
Getrouwheidsonzekerheden zijn ook rechtmatigheidsonzekerheden	OPENSTAAND	NVT	NVT
Totaal rechtmatigheidsonzekerheden	OPENSTAAND	NVT	NVT

Uit dit overzicht blijkt dat de geconstateerde verschillen en onzekerheden voor het aspecten rechtmatigheid binnen de grenzen van paragraaf 8.1 blijven. Daarom is de strekking van onze controleverklaring goedkeurend voor getrouwheid en voor rechtmatigheid.

8.3 Rapportage inzake de SiSa-bijlage

Ter voorkoming van onnodige verantwoordingdruk verstrekt het Rijk een aantal specifieke geldstromen die via het systeem van Single Information Single Audit, moeten worden verantwoord. Sinds de invoering van de SISA-systematiek is het aantal projectverklaringen dat bij decentrale overheden naast de jaarrekeningcontrole moet worden verstrekt, drastisch verminderd. De afgelopen jaren heeft het Rijk steeds meer specifieke geldstromen in de algemene uitkering uit het gemeentefonds opgenomen, waardoor ook de SISA-tabel aan belang heeft ingeboet. Over 2019 was bij de gemeente Eemnes sprake van slechts vier regelingen die op deze manier moesten worden verantwoord.

Een aantal specifieke stimuleringspakketten voor de energietransitie en sport maar ook vooruit vloeiend uit de toeslagenaffaire en de effecten van COVID-19-pandemie, hebben ervoor gezorgd dat in de jaarrekening 2020 het aantal regelingen is toegenomen tot zes. De verwachting is dat het aantal regelingen de jaren zal blijven toenemen. Het financieel belang van regelingen kan overigens fors verschillen.

De controleverklaring bij de jaarrekening 2020 geldt ook voor de informatie die in deze bijlage is opgenomen. Dit betreft vrijwel alleen financiële gegevens. De controlevoorschriften voor de SiSa-bijlage zijn opgenomen in de Nota verwachtingen accountantscontrole. Hierin staan onder meer de wijze waarop de controle moet worden ingestoken en zijn specifieke rapporteringsgrenzen voorgeschreven, te weten per specifieke uitkering:

- € 12.500 als de omvangsbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is.
- 10% indien de omvangsbasis groter is dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1,0 mln.
- € 125.000 indien de omvangsbasis groter is dan € 1,0 mln.

Wij hebben geen fouten of onzekerheden geconstateerd met betrekking tot de SiSa-bijlage 2020 van de gemeente Eemnes die deze grenzen overschrijden. In het accountantsverslag wordt ingegaan op de bevindingen, ook als er geen fouten en onzekerheden zijn aangetroffen. In de bijlage bij dit accountantsverslag nemen we de verplichte tabel op. Deze tabel dient aan het ministerie van BZK ter beschikking te worden gesteld.

We ervaren dat de veelheid en diversiteit aan regelingen, ervoor zorgen dat zowel onze controle als uw voorbereiding daarop veel capaciteit vraagt.

Door de toename van het aantal regelingen en de soms complexe materiewetgeving die daar achter schuil gaat is het van belang dat de gemeente Eemnes ook organisatorisch de aandacht voor de SISA-systematiek versterkt.

8.4 Onze onafhankelijkheid

Onze onafhankelijkheid is één van de hoekstenen van het accountantsberoep. De beroepsorganisatie van accountants NBA heeft de voorschriften in het kader van de onafhankelijkheid opgenomen in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO). De naleving van de beroepsregels, waaronder de ViO, is in de organisatie van HZG Accountants & Adviseurs ingebed. Op basis van onze toetsing aan deze verordening concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij de gemeente Eemnes voldoende is gewaarborgd.

Wij zijn als accountant benoemd door de gemeenteraad en dan past het dat we eventuele verzoeken tot het doen van andere werkzaamheden dan controle van de jaarrekening via de griffie melden bij de gemeenteraad, dan wel de jaarrekeningcommissie als vertegenwoordiger van de Raad in de richting van de accountant. Dit geldt overigens niet voor de werkzaamheden die zijn inbegrepen bij de primaire opdracht, zoals de controle van specifieke projectverantwoordelingen.

Wij hebben in het afgelopen jaar geen meldingen bij de griffie en de jaarrekeningcommissie gedaan en geen andere werkzaamheden voor de gemeente Eemnes uitgevoerd dan de werkzaamheden binnen onze primaire opdracht.

Andere aspecten van onafhankelijkheid zijn het uitwisselen van giften en geschenken en langdurige betrokkenheid. Daarvan is bij u geen sprake. Wij bevestigen voorts dat geen geschenken zijn verstrekt dan wel ontvangen die de in de regelgeving opgenomen grens van € 100 overschrijden.

8.5 Verdeling van verantwoordelijkheden in het controleproces

In aansluiting op de tekst in de controleverklaring wijzen wij op de verantwoordelijkheden van de gemeente Eemnes en de accountant in het controleproces.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarstukken 2020 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten. Het is, en dat beschrijven we ook in de controleverklaring, onze verantwoordelijkheid om de controle van deze jaarrekening uit te voeren met in achtneming van Nederlands recht waaronder het Bado en uw eigen gemeentelijke controleprotocol. Het voldoen aan gedragsnormen, waar onafhankelijkheid zoals in de vorige paragraaf verwoord, een onderdeel van is, hoort daarbij.

Onze controle plannen wij zodanig dat we een redelijke mate van zekerheid bereiken dat de jaarrekening geen materiele onjuistheden bevat als gevolg van fouten of fraude.

Doordat we werken met steekproeven en andere technieken, bestaat de kans dat fouten ondanks het naar behoren uitvoeren van de controle niet ontdekt worden.

Het is overigens de primaire verantwoordelijkheid van het college van B&W om, onder toezicht van de Raad, voldoende maatregelen te nemen om fouten en fraude te voorkomen. Daarbij hoort eveneens dat maatregelen ter opsporing in de organisatie worden getroffen.

In onze controle besteden wij om die reden uitgebreid aandacht aan deze maatregelen en voeren wij zelf werkzaamheden uit op posten en stromen die, in zijn algemeenheid of bij u, meer dan gemiddeld risicovol zijn. Dat betreft onder andere schattingsposten, correctieboekingen, memoriaalboekingen en de beoordeling van de zakelijkheid van (mogelijk) ongebruikelijke transacties.

Ter afsluiting van het controleproces verstrekt het college van burgemeester en wethouders aan ons de bevestiging bij de jaarrekening. Hierin geeft het college aan dat zij alle door ons benodigde gegevens hebben verstrekt en dat de jaarrekening naar de laatste inzichten is opgemaakt. Wij hebben, behoudens de in paragraaf 8.2 opgenomen controleverschillen, geen specifieke elementen aan de bevestiging toegevoegd.

8.6 Frauderisico, integriteit en de naleving van wet- en regelgeving

Van de accountant wordt op grond van de regels van de beroepsorganisatie (NBA) een professioneel-kritische houding verwacht ten aanzien van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude in de jaarrekening maar ook met betrekking tot omkoping, corruptie en de naleving van andere wet- en regelgeving. De accountant maakt een inschatting van de frauderisico's binnen een organisatie, en vormt zich een beeld van de maatregelen van interne beheersing die de organisatie heeft getroffen om mogelijke fraudes van materieel belang te voorkomen en te bezien of deze maatregelen effectief zijn.

Datzelfde geldt ook voor integriteitsrisico's en mogelijke niet-naleving van andere regelgeving. Voor de gemeente Eemnes geldt dit voor de gemeentelijke organisatie en voor de BEL Combinatie omdat eventuele bevindingen of risico's zich vanuit de BEL Combinatie kunnen doorvertalen naar de gemeente Eemnes.

Wij onderkennen in dit kader een risico op het doorbreken van de interne beheersing door het management of het college bij de totstandkoming van schattingen. We beoordelen in het kader van onze controle de interne processen op deze schattingen en doen detailcontroles op de uitgangspunten en aannames die aan significante schattingen ten grondslag liggen. Ook zijn we alert op ongebruikelijke transacties, samenwerkingsrelaties en de naleving van procedures die mede tot doel hebben transparantie en integer handelen te bevorderen. Elementen daaruit zijn controles op de prestatielevering bij inkooptransacties en subsidieverstrekking, binnen het sociaal domein en het naleven van het inkoopbeleid en aanbestedingsregels.

Wanneer sprake is van een aanwijzing voor fraude, dan communiceren wij dit met, afhankelijk van de aard van de fraude, de direct leidinggevende, de directie en, in sommige gevallen, bij fraude in de top van de organisatie, en wanneer onvoldoende herstelwerkzaamheden worden ondernomen, met het college of met de gemeenteraad. In dat geval rapporteren wij daar separaat over. Ook bespreken wij mogelijke integriteitsrisico's als we die in ons werk tegenkomen.

Om invulling te geven aan de eerdergenoemde verplichting, hebben wij een fraudediscussie gevoerd binnen het controleteam, met het management, de financiële staf en anderen in de gemeentelijke organisatie, waarbij wij de nadruk hebben gelegd op de eventuele mogelijkheden van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken en op preventieve maatregelen daarbij.

Tijdens deze gesprekken is aangetoond dat in alle geledingen van de organisatie voldoende bewustzijn aanwezig is over frauderisico's en de manier waarop deze beheerst worden. De gemeente Eemnes besteedt op diverse wijzen aandacht aan fraude, integriteit, aspecten van misbruik en oneigenlijk gebruik. We zien op steeds meer plaatsen dat organisaties zelf een frauderisicoanalyse maken waarin ook aandacht wordt besteed aan integriteitsrisico's in het algemeen. Nu u begint de interne toetsing op belangrijke processen binnen de BEL Combinatie opnieuw in te richten adviseren wij u voor deze processen ook fraude en integriteitsrisico's daarin te betrekken. Vandaaruit kunt dit uitbouwen naar uiteindelijk een organisatie brede analyse. Daarmee ontstaat een totaalbeeld waarmee u het risico op mogelijke 'witte vlekken' in het beeld over fraude sterk kunt verminderen. We merken overigens op dat u nu al de aanwezige maatregelen evalueert en waar nodig worden deze aangescherpt. We adviseren u in het proces van de voorbereiding naar de rechtmatigheidsverantwoording het aspect fraude en integriteit expliciet aandacht te geven.

Fraude is echter ook een kwestie van houding, gedrag en cultuur. In organisaties is een open houding en elkaar aanspreken op signalen van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik belangrijk om de kans op ongewenst gedrag te verminderen en de kans op ontdekking ervan te verhogen. In dat kader vinden wij het voor de hand liggen dat op alle niveaus in de organisatie tenminste eenmaal per jaar gesproken wordt over de (fraude)risico's in de organisatie en de maatregelen die hieromtrent getroffen zijn. Tijdens onze werkzaamheden hebben we ook aandacht besteed aan elementen van beïnvloeding en druk die kunnen leiden tot een aantasting van het bestuurlijk handelen binnen de organisatie.

We benadrukken dat we bij onze werkzaamheden op de in deze paragraaf genoemde elementen geen afwijkingen hebben geconstateerd. Tevens hebben we geen aanwijzingen verkregen dat niet-naleving van regelgeving door de gemeente Eemnes significante effecten op de jaarrekening zou kunnen hebben.

8.7 Betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking

In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken.

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid hebben beoogd.

Om volledig zicht te hebben op de betrouwbaarheid van alle geautomatiseerde systemen, ook die systemen zonder relatie naar de jaarrekening, is meer uitgebreid en specifiek gericht onderzoek noodzakelijk. Om te komen tot een oordeel over uw jaarrekening is een dergelijk onderzoek niet noodzakelijk.

Het doel van de IT-omgeving binnen de gemeente Eemnes is dat deze bijdraagt aan een betrouwbare en adequate informatievoorziening. Wij hebben een inventarisatie van de IT-omgeving uitgevoerd en daarbij aandacht gegeven aan het wijzigingsbeheer, de logische toegangsbeveiliging, de continuïteit, monitoring/logging en de informatiebeveiliging. Daarin zijn geen zaken naar voren gekomen die vermelding verdienen in dit verslag. Wel benadrukken we dat ondanks dat u gebruik maakt van de diensten van derden voor het beheer van uw IT-omgeving, u als opdrachtgever verantwoordelijk blijft om te borgen dat de organisatie aan haar wettelijke verplichtingen aantoonbaar voldoet. Het expliciteren van deze stap is een aandachtspunt.

Met betrekking tot de Algemene Verordening Gegevensbescherming hebben wij vastgesteld dat de gemeente Eemnes voldoet aan de basiseisen waar de Autoriteit Persoonsgegevens zegt op te handhaven.

9. AFSLUITING

Wij zijn altijd bereid tot het nader toelichten van dit verslag, en we gaan ervan uit hiermee onze controleopdracht over 2020 op passende wijze te hebben afgerond. Graag lichten wij deze brief toe in de vergadering van de commissie B&V op 1 juni 2021.

Hoogachtend,
Hofsteenge Zeeman Groep B.V.

BIJLAGE BIJ ACCOUNTANTSVERSLAG 2020 SISA EEMNES

Hierna volgt de door het ministerie van BZK voorgeschreven rapporteringstabel.

Nummer specifieke uitkering conform SISA-bijlage 2020	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout / onzekerheid
FIN: B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	NVT	NVT	NVT
OCW: D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	NVT	NVT	NVT
SZW: G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2020	NVT	NVT	NVT
SZW: G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeentedeel 2020	OPENSTAAND		
SZW: G4	Tijdelijke Overbruggings-regeling Zelfstandige Ondernemers (TOZO) – gemeentedeel 2020	OPENSTAAND		
VWS: H8	Regeling Sportakkoord	NVT	NVT	NVT

Aspect controleverklaring	Oordeel
Strekking controleverklaring getrouwheid	Goedkeurend
Strekking controleverklaring rechtmatigheid	Goedkeurend